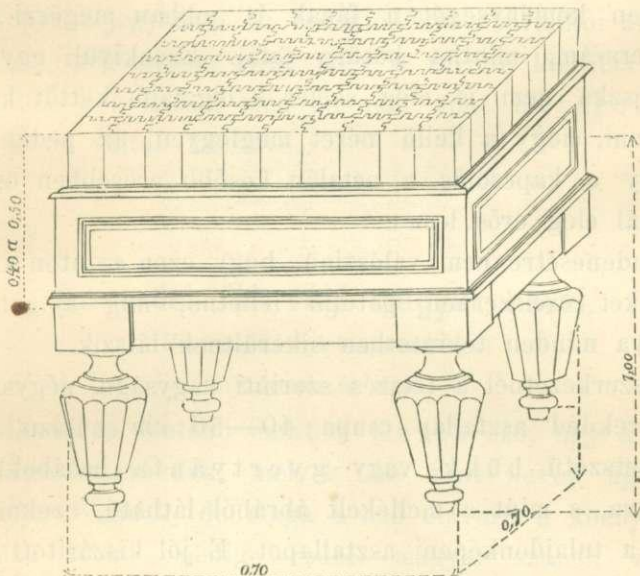

Régi faipar-czikk uj alakban.

Közli: Szécsi Zsigmond.

A svájcki országos kiállítás bútor csoportjában egyebek között több sajátos szerkezetű kisebb-nagyobb asztalt lehetett látni, melyek közül különösen a nagyok, alakjukkal, egészen a tekeasztalokra emlékeztettek.

Miféle rendeltetése lehet ezeknek az asztaloknak? Ez a kérdés merült a nézőben akaratlanul is, midőn megpillantotta őket, és ha esetleg egy közülök, egy kerek asztal a titkot el nem árulja, bizony aligha kitalálta volna bárki is.

Husvágó asztalok voltak mészárosok, hentesek és konyhák számára, abban az új szerkezetben, melyet a sokféle alak közül az itt bemutatottan lehet látni, s mely a Camps és Cheminon genfi fagyárosok szabadalmazott találmánya.

Az otromba alaku vágótőkékből ime mit csinált a francziák finomított izlése! Igaz, hogy a szükség kényszerítette

őket rá, mert mi türes-tagadás, Franciaországban már igen kevés 1 méter átmérőjű, kemény s egyenletes szövetű fa található. A vágó tőkének pedig legalább ekkora mérettel birni kell, hogy a hentes munkáját némi kényelemmel végezhesse rajta.

Az első pillanatra azt hinné az ember, hogy a régi idők nagy vágó tőkéit megfelelő vastagságu deszkákból készített asztalokkal könnyebben lehetne pótolni.

Tényleg azonban nem így áll a dolog, mert a deszka ruganyos, szálkásan kopik, könnyen reped és vetemedik, s a tavaszi és őszi pászták különböző tömörségéből származó egyenlőtlen keménységét a fának is jobban megérzi rajta a vágó szerszám, mintha bütüre talál. Ezenkívül egy darab padló deszka nem is elég széles s legalább kettőt kell összevenyezni, hogy a kellő méret meglegyen, az pedig kérdéses, hogy e kapcsolás a netalán később erősebben összeszáradó fánál elég erős lesz-e?

Mindenesetre nem valószínű, hogy ezen az uton az eddigi vágótökéket czélszerűen pótolni lehetne, míg a genfi czég találmánya minden tekintetben sikerültnek látszik.

E szerkezetnél a tetszés szerinti nagyságu, négyszegletes vagy kerekded asztallap csupa 40—50 *cm* hosszú, 1 *dm*² keresztmetszetű bükk- vagy gyertyánfa hasábokból van összeállítva, s mint a mellékelt ábrából látható, ezeknek bütüi képezik a tulajdonképeni asztallapot. E jól kiszáritott hasábok többszörös hornyolással és enyvezéssel vannak egymással elválaszthatlanul összekapcsolva, s az így előállított tábla, nagyságához képest, négy- vagy hat lábu ágyba van beeresztve, mely ezenkívül még fiókokkal is ellátható.

Az ilyen vágóasztal szétszedése s újból való összeállítása igen könnyű. A használat által megviselt asztallap pedig legyalulás által ismét jó karba hozható.

Hasonló módon készülnek a felvágó-deszkák (Tranchirteller) is, melyek 50 cm hosszuk, 50 cm szélesek és 3—5 cm vastagok.

Nagyon örvendének, ha e néhány sorral valamelyik magyar vállalkozó faiparosban figyelmet kelthetnék e hasznos faiparcezikk iránt, mely a kultúra jellegét tagadhatlanul magán viseli! Hazánkban e célra alkalmas bükk- és gyertyánfa nagy mennyiségben található s bárhol olcsón megszerezhető. A kísérlet tehát nem kerülne sokba, a jövő évi országos kiállítás pedig igen jó alkalmat szolgáltatathatna e cikk megismertetésére. Részemről kész vagyok a kezeimnél lévő két darab képes árjegyzéket az érdeklődőknek bármikor átengedni.

Végül megemlítem még, hogy a zürichi kiállítás említett csoportjában a kelmével még be nem vont bútorok mind bükkfából voltak készítve.

Az erdei fák régi magyar nevei.

Harmadik közlemény.*)

(Folytatás és vége).

Valamint a fentebb említett Kerek szó, úgy a Mál is egyike azon szavaknak, melyek ma mint nevek ugyan még használatban vannak, de maga a szó elavult, a köznyelv nem alkalmazza többé, pedig eredeti magyar szónak vehető s ugyancsak magyarabb a halom, bércz, határ s egyéb idegen eredetűeknél.

A XIII-ik századból ösmerünk Kerekmal, Hurusmal, Kismál, Keykmál, Arsomál (Alsómál?), Arnykmál, Megyesmál, Barosmál, Dudulammál nevű dombokat, Hurteku (vagy Hurteteu?), Homorouteteo (Homorútető), Barbalyo (vagy Babajló) hegy s Homorou völgy köze-